

УДК 811.161.2:81:39

Дяченко Н. М., канд. філол. наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир

Вольська І. О., студентка

Житомирський державний університет імені Івана Франка, Житомир

УКРАЇНЦІ Й ПОЛЯКИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВАЛЬНИХ СТЕРЕОТИПІВ

У статті представлено матеріал про структуру, семантику й динаміку лінгвальних стереотипів, які склалися у свідомості українців і поляків щодо один одного. Основну увагу зосереджено на мовній репрезентації стереотипного бачення українцями поляків на матеріалі фразеології, самостійно проведеного анкетування академічної молоді України й Польщі, історіографічних та соціологічних джерел. Зокрема представлено традиційні й нові етноніми, лексеми й фразеологізми на позначення позитивних і негативних рис, притаманних типовим представникам цих націй.

Ключові слова: *стереотип, мовний стереотип, автостереотип, гетеростереотип.*

Постановка проблеми. Усі ми живемо у світі стереотипів. Саме вони значною мірою регулюють моральні норми, формують політичні, релігійні й світоглядні концепції, нашу поведінку, думки й ставлення до довкілля. Завдяки їм ми чітко знаємо, як поводитися в тому чи тому випадку; що погано, а що добре; хто правий, а хто ні. Хоча такі твердження можуть бути й хибними, що передбачає сама природа поняття «стереотип».

Поширеність явища стереотипізації зумовлює перманентний інтерес до неї учених різних галузей науки – психологів, соціологів, етнографів, філософів та лінгвістів. Аналізові стереотипів у культурі, соціумі, вивченню

їхнього впливу на психологію, філософію та культуру мовлення людини присвятили численні розвідки Ж. Бодрійяр, А. Вежбицька, М. Еліаде, Дж. Лакофф, М. Фуко та ін. Лінгвальний аспект цього явища висвітлено в працях Є. Бартмінського, Й. Мацькевича, Я. Адамовського та ін. Національні стереотипні уявлення про поляків у свідомості українців досліджували І. Франко, А. Кравчук, Ю. Сілецький, Я. Томашевський, Р. Купідура, Б. Струмінські та ін.; стереотипи українців у польській мові представлені в студіях К. Нітша, Г. Улашина, Г. Сойки-Машталеж, М. Павлюх та ін.

Варто зазначити, що саме мовні стереотипи спрощують процеси мислення й пізнання, часто вони є емоційно забарвленими. Вони виникають під час формування мисленневих стереотипів, але, набуваючи певної самостійності, впливають на мислення, тому що мовні вирази довговічніші за висловлений ними мислительний зміст.

Мета статті – дослідити структуру й лінгвальні особливості етнічних стереотипів у мовній свідомості українців і поляків.

Матеріалом для дослідження лінгвальних стереотипів поляків та українців слугували друковані праці з історії, фразеології, лінгвістичні дослідження, а головне – анкетні дані, зібрані серед академічної молоді України (м. Житомир) і Польщі (м. Слупськ, м. Гданськ) упродовж 2015–2016 рр.

Виклад основного матеріалу. Стереотип (від грец. «stereotype»: stereos – твердий, міцний і typos – форма, зразок, відбиток) – це усталена, часто спрощена, стандартна думка про соціальні групи чи про окремих індивідів як представників цих груп [1: 63].

У лінгвістиці термін «мовний стереотип» розуміють як: 1) вербальне відображення переконань, спрямованих на суспільні групи або на індивіда як представника цієї групи – мовний стереотип у вузькому розумінні (У. Каустхофф, К. Писаркова) [16: 786]; 2) вербально виражене узагальнення образів будь-яких конкретних предметів або абстрактних понять – мовний

стереотип у широкому розумінні (Є. Бартмінський) [11: 260]; 3) стійке висловлення, стійке порівняння (В. Маслова) [5: 45].

Щодо явища національного стереотипу, то в науковій літературі можна зустріти такі його синонімічні назви: етнічні упередження, етнічні уявлення, національні образи та ін. Національні стереотипи відображають, те, що люди думають про себе (*автостереотипи*), і те, як вони бачать представників іншого народу (*гетеростереотипи*). Останні є більш критичними.

Автостереотип поляка. На першому місці у своїй свідомості кожен поляк бачить любов до свободи. Однак кількісно переважають негативні риси: *недисциплінованість, схильність до надмірного вживання алкоголю та недобросовісність* [12: 153]. Підтвердженням негативного автостереотипу поляків стали результати проведеного професором Єжи Бартмінським опитування в Університеті імені Марії Складовської-Кюрі в Любліні. Студентам запропонували доповнити речення «*Поляк як поляк: ...*». Серед позитивних рис було згадано: *патріотизм, винахідливість та інтелігентність*. Щодо негативних рис, то найчастіше зустрічаються такі: *пияцтво, схильність скаржитися, сварливість, поверховість релігійних переконань, лінощі* [10: 210]. Такий образ підтверджують прислів'я і фразеологізми: «*П'яний як поляк*» («*Pijany jak Polak*»), «*Що не поляк, то рицар*» («*Co Polak to rycerz*»), «*Поляк, коли голодний, то злий, а як з'їсть, то б полежав*» («*Polak głodny, to zły, jak zje, to by poleżał*») [13: 215]. Реконструкція автостереотипу поляка на підставі фразеологізмів та прислів'їв дає образ рицарсько-шляхетського католика, який прагне до вищої європейської культури, але водночас віддаляється від неї своїми вадами.

Гетеростереотип поляка. Образ Польщі й поляків в очах німців базується навколо поняття «*Polnische Wirtschaft*» («*Польська економіка*») [15: 123]. Це стереотип *неохочого до роботи*, та й узагалі *ледачого* поляка, який є *дуже недбалою особою й поганим господарем*. Особливо дратує німців *побожність* поляків. М. Туйдовський зауважує: «Німці вважають нас релігійними лицемірами. ...Вони втрачають до нас повагу, зіставляючи

щоденну поведінку поляка з відвідинами костелу. Важко переконати німця, який позбувся машини на території Польщі, у нашій благочесності» [19: 158].

Щодо стереотипів росіян, то їхнє бачення поляки дуже яскраво представили в одному з номерів інтернет-видання «Świerzop». «Росіяни вважають нас *«злими і підступними»*, до того ж *«пихатими й нахабними»*, ми виконуємо в них роль *«слов'янського німця»*. Також ми є *зрадниками всього слов'янського*: мало того, що ми пишемо латиницею, то ще й сповідуємо католицизм [18].

Французи про поляків знають дуже мало. Дехто з них навіть не може сказати, де саме розташована Польща. Але варто зазначити, що образ поляків у свідомості французів є більш позитивним, ніж образ країни. Типовий поляк – це *працьовита, чесна, релігійна людина*. Вирізняється світлою шкірою, білявим кольором волосся та старомодним одягом [17: 99].

Щодо **автостереотипу українців**, то найхарактернішими рисами наразі є такі: ми досить критично ставимося до себе й чітко усвідомлюємо свої недоліки як нації (наприклад, *корумпованість, байдужість, пияцтво*), хоча не завжди поспішаємо їх виправляти й асоціювати саме зі своєю особою. Частково це спричинено тим, що процес самоусвідомлення, самоідентифікації за 25 років незалежності відбувся ще не в усіх українців. Хоча події Революції Гідності змінили ситуацію на краще, з'явилися такі позитивні стереотипи: *воїн-захисник, волонтер* (цей стереотип ситуативно може набувати негативної конотації – *шахрай*), *борець за справедливість, герой* та ін.

Гетеростереотип українця. У сформованій кількостолітньою імперською пропагандою російській уяві «справжні» (не *бандерівці*, не *укропи*, не *майдануті*, не *майдауни* та інші, котрих, на їхню думку, конче необхідно винищити) українці – це *хохли, молодші брати, провінціали*, «тупуваті й подеколи вперті, проте нешкідливі. Звичайно, за ними потрібен нагляд, іноді – стусан-другий, та назагал вони милі й симпатичні – з колоритним фольклором і смішним діалектом» [8: 6].

У 2003 році Інститут приватного життя провів у Варшаві соціологічне опитування про польсько-українські відносини, стереотипи образу України та українців в очах пересічних поляків. Було опитано 100 респондентів різних вікових груп і різного соціального статусу. Аналіз відповідей засвідчив, що історичні стереотипи міцно вкорінені в польській свідомості, де українець характеризується таким синонімічним рядом: *бандит, бандерівець, головоріз, п'яниця, жебрак, польськофоб, нечупара*, а Україна з формулою: *Україна = мафія + корупція, радянськістю, кучмізмом, занедбаною і відсталою країною* [7: 259].

Переламним моментом у сприйнятті українців поляками стала Помаранчева революція, а далі й Революція Гідності та війна на Сході, які засвідчили можливість відчутних змін стереотипів за досить короткий проміжок часу. Польща в очах українців з ворога перетворилася на «європейського адвоката» України, кардинально змінилося й ставлення поляків до українців, яких тепер сприймають як *патріотів, толерантних громадян, гостинних господарів, працьовитих людей*. Також типовий українець є *вихованим, має вищу освіту*. Загалом поляки, котрі були в Україні або ж мають знайомих чи родичів на території нашої держави, схильні до позитивних характеристик [14: 33].

Крім того, одна з дразливих тем українсько-польських контактів – протистояння «католик – православний» – теж зазнала змін: вона значно пом'якшилася після візиту до України Папи Івана Павла II [7: 260].

Загалом завдяки подіям Євромайдану та проєвропейській політиці України упродовж останніх років наші західні сусіди, особливо найближчі, поступово змінюють своє ставлення до нас на краще, відповідно, слабшають деякі негативні упередження й стереотипні уявлення про українців. Сьогодні нас бачать не лише корупціонерами, п'яницями й любителями сала, а й мешканцями країни зі значним економічним потенціалом та амбіціями, що й утілюється у вербальних стереотипах українців. Для моделі «східного» стереотипу притаманна опозитність: з одного боку, позитивне, поблажливе

сприйняття українців як *хохлів, молодших братів, провінціалів, простаків*, з другого, – негативне: *бандерівці, укropи, єврохохли, майдануті, майдауни, дітовбивці* та ін.

Наступним кроком у нашому дослідженні стало з'ясування лексико-семантичної репрезентації стереотипів українця й поляка в мовній свідомості представників обох націй. Зауважимо, що взаємини поляків і українців як двох сусідніх народів зі спільним слов'янським походженням є досить тривалими й налічують більше тисячі років. Перша згадка про поляків (*ляхів*) на території України в Київському літописі датується 1030 р. Саме тоді князь Ярослав Мудрий, вочевидь, для укріплення кордонів держави від нападів кочових народів, розселив полонених «ляхів» уздовж річки Рось [4: 84].

Варто зазначити, що в українській мові синонімічний ряд на позначення осіб польської національності є досить широким і майже весь (крім назви *поляк*) складається зі слів, що мають негативне забарвлення. Для номінації представників сусідньої держави в українській мові використовуються лексеми *поляки, ляхи, пшеки, пани, полячки, поляцюри* [9: 367]. У «Словарі української мови» Б. Грінченка зафіксовано назви *поляк, поляченько, полячок* [2 (III: 291–292)], *лях, ляшенько, ляшок, ляхва* (збірний іменник), *ляшиха, ляшка, ляхівка* ('полька'), *ляшеня* ('дитина поляк') [2 (II: 393–394)].

З-поміж негативних рис самих поляків у мовній свідомості українців знайшли своє відображення: полохливість: «*Поляк і заяць, то все їдно*» [9: 568]; ненаситність, яка чітко простежується в жартівливій примовці: «*Поляк за корчем тай їсть 2-о копачем. Прийшов Русин, каже: фе! Поляк каже: давай ще!*» [9: 568]; безтурботність, безпечність, яка часто оберталася проти самих же поляків: «*Мудрий Лях по шкоді! [...] як коня вкрали, то він тоді стайню замкнув*» [6: 307; 3: 100]. Інші стереотипізовані риси: 'жадібний': *допаўса йек заблоц'к'і до мила*; 'ледачий': *сл'іпи йек мазур* (мазур – самоназва поляків на території пн.-сх. Польщі); 'чванливий': *голи йек пл'ашка / а гонору йек у л'ашка* [3: 100]; не здатний до важкої фізичної праці: «*Коровами орати, а Ляхами робити – єден чорт*» [9: 396], «*Не дай, Боже,*

*бугаями орати, а Ляхами збирати» [6: 364]. А оскільки коровою чи бугаєм орати надзвичайно важко, а то й неможливо, то відповідно поляк («лях») не вміє і не хоче вміти працювати. Позитивну конотацію має лише порівняння *гарнен'ка йак л'ах'івочка* 'вродлива' [3: 100].*

Стереотип українця в мовній свідомості польської молоді та автостереотип поляка (на матеріалі анкетування). Анкету було запропоновано мешканцям Польщі (усього 30 респондентів), які не мають прямих контактів з Україною і можуть репрезентувати об'єктивні дані про стереотип українця.

Анкету укладено на основі тих взірців, які використовує в дослідженні мовних етностереотипів Люблінський науковий етнолінгвістичний осередок під керівництвом професора Єжи Бартмінського [11: 258]. Наш варіант анкети містив дванадцять питань відкритого характеру: шість питань щодо автостереотипу поляка та шість питань щодо гетеростереотипу українця у свідомості поляків. Однак через обсяг статті обмежимося лише деякими з них.

Перше питання стосується назв, які поляки можуть уживати замість слова *українець*. Найчастіше в анкетах зустрічається словосполучення *сусід зі сходу*, яке має яскраво виражену географічну категоризацію й демонструє положення Польщі щодо України. Також часто поляки окреслюють образ українця як просто «сусіда». До географічної категоризації варто віднести також відповіді *мешканець сходу, людина зі сходу, з-за Бугу, іноземець, мешканець України, мешканець / мешканка країни на сході, громадянин України*.

«Типовий» українець має переважно позитивні риси. Поляки бачать українців як *веселих (4), оптимістичних (1), товариських, охайних, відвертих, скромних, простих, приятних, симпатичних*. Часто використовують означення *працьовитий, сильний*. Очевидно, що це пов'язане з великою кількістю українських заробітчанин на території Польщі, більшість із яких – люди, котрі виконують важку фізичну працю.

Автостереотип поляка. У більшості анкет вказано, що замість етноніма *поляк* вживається *полячок* (*polaczek*), яке має іронічне забарвлення. Один раз ужито жартівливу назву *polonus*. У деяких анкетах є лексеми, що означають родинні або ж просто дружні зв'язки між людьми: *брат, сестра, родич, приятель, свій, сусід*. Це свідчить про усвідомлення поляками тісних зв'язків між собою як між жителями однієї держави.

Поляки до себе ставляться досить критично, свідченням цього є такі вказані риси: *заздрісний, песиміст, лінивий, любитель випити, егоїст*. Серед своїх позитивних рис поляки найчастіше виділяють: *гостинність, доброзичливість, готовність допомогти, відвертість, інтелігентність, культурність*, тобто суспільні риси, які проявляються при спілкуванні та взаємодії з іншими людьми.

Найчастіше в анкетах зустрічаються визначення, що мають на меті географічну категоризацію: *Поляк – це мешканець Польщі; житель Польщі, який розмовляє польською мовою»;* політичну: *Поляк – громадянин Польщі; європеєць*.

Стереотип поляка в мовній свідомості української молоді та автостереотип українця (на матеріалі анкетування). Анкету для дослідження стереотипу поляка та автостереотипу українця в середовищі академічної молоді було запропоновано студентам трьох вишів міста Житомира. Загалом опитано 77 респондентів.

Перше питання анкети про слова, які респондент (або хтось інший) уживає замість назви «поляк». Найпоширенішою відповіддю є етнонім *лях* (39 анкет), також зустрічаємо такі назви: *пшек, курва, пан, полячок, поляцюра, іноземець, католик, по́ляк, ляшок, слабак, єврей*.

Те, що найчастіше зустрічається слово *лях*, можна пояснити широким використанням цього етноніма в літературних творах, у народній мові. *Пшеками* українці називають поляків, очевидно, через те, що їх мова здається нам надто «шелестливою», із частим повторенням звукосполучення [*пш*]. Акцентуаційний варіант *по́ляк*, очевидно, є ще одним віддзеркаленням

особливостей польської мови, у якій наголос падає на передостанній склад. Щодо лайливого слова *курва*, то варто наголосити, що важливим є не так його лексичне значення в ставленні українців до поляків, а те, що самі ж поляки (особливо молоде покоління) дуже часто використовують його в розмовній мові. Майже всі слова, написані в анкеті, мають негативне емоційне забарвлення. Це свідчить про те, що стереотип поляка у свідомості української молоді містить історично сформовані упередження, оскільки більшість респондентів не знайома з представниками польської національності, але точно знає, як саме їх називали в літературі, чули такі назви від інших людей.

На думку української молоді, типовий поляк насамперед *хитрий* і *розумний*. Ці дві ознаки домінують у відповідях.

Варто виокремити релігійний аспект, котрий був і залишається вагомим у сприйнятті поляків. У кількох анкетах зазначено, що типовий поляк – це *католик*; *у них є багато свят, вони віруючі; слідкує за традиціями*.

Також на матеріалі анкет було розглянуто **авгостереотип українця**. Уживання замість етноніма *українець* назв *наш, свій, земляк, брат, рідненький, родич, побратим, співвітчизник* – виразний показник самоідентифікації, консолідації української нації. В анкетах відзначено також лексеми, які почали широко використовуватися для означення українця порівняно недавно: *майданутий, патріот, герой, вояк, повстанець*. *Майданутий* є неологізмом з негативним забарвленням, який використовували переважно наші сусіди-росіяни для означення людей, пов'язаних не лише безпосередньо з подіями Євромайдану, а й просто тих, кому було небайдуже на події, що відбувались в країні. *Патріот, герой, повстанець* та *вояк* – слова не нові й цілком імовірно, що й раніше використовувалися замість слова *українець*, але зараз вони ревіталізувалися, набули актуальності.

В анкетах часто зустрічаються й назви *хохол, бандерівець, бандера, козак, укроп, укр, руси*; дещо рідше *вишиватник, мазепинець, малорос*,

салоєд, фашист, чорноброві, газокрад, нацист-націоналіст. В одній з анкет зазначено, що ці слова просто є загальновідомими, але респондент ними ніколи не користується.

Узагальнюючи анкетні дані про автостереотип українця можна зазначити, що ми досить критично ставимося самі до себе, не боїмося говорити про свої слабкі сторони та недоліки. Водночас після подій Євромайдану в середовищі молоді відчувається гордість за своїх «братів та сестер».

Висновки. Дослідження національних стереотипів вимагає міжгалузевого підходу. Найефективніших результатів можна досягти завдяки співпраці лінгвістів, соціологів, істориків, політиків, психологів. Вивчаючи стереотипи, необхідно залучати експериментальні дані. Варто зазначити, що стереотипні образи, які можна виділити на основі зібраних нами даних, є лише частиною загальної картини стереотипних уявлень двох народів.

На основі відповідей на питання анкет можна зробити висновок, що українці й поляки упродовж останніх років демонструють поліпшення уявлень один про одного. Історично сформовані негативні установки поступово заміщуються позитивними: від колишнього *поляцюра, полячок, п'ольак, лях, ляшок, пшек, пан* та інших до сучасного *схожий до українця, друг, брат*; від *бандит, бандерівець, головоріз, п'яниця, жебрак, польськофоб, нечупара* до *патріот, толерантний громадянин, гостинний господар, працьовита людина*.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в удокладненні анкетування; зіставленні стереотипного бачення в мовній свідомості молоді та представників старшого покоління; осіб, які мають безпосередні зв'язки з поляками (українцями) та тих, хто склав своє стереотипне уявлення лише на підставі досвіду інших людей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бартминский Е. Языковой образ мира: очерки по этнолингвистике / Ежи Бартминский. – Москва : Индрик, 2005. – 512 с.
2. Грінченко Б. Д. Словник української мови / Упоряд. з дод. власн. матеріалу Б. Грінченко. – Київ : Наукова думка, 1996–1997. – Т. I–IV.
3. Добролюжа Г. Із спостереження над етнонімами як складовими української поліської фразеології / Галина Добролюжа // Етнолінгвістичні студії. 1 : Зб. наук. пр. – Житомир : Полісся. – С. 95–104.
4. Кондрацький А. А. Поляки на Україні в X–XIX ст. / А. А. Кондрацький. // Український історичний журнал. – 1991. – № 12. – С. 83–96.
5. Маслова В. А. Лингвокультурология / В. А. Маслова. – Москва : Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.
6. Номис М. Т. Українські приказки, прислів'я і таке інше / М. Т. Номис. – Київ : Либідь, 1993. – 768 с.
7. Павлюх М. Стереотипи й образи України та українця у сучасній польській журналістиці / М. Павлюх. // Вісник Львівського університету. – 2007. – № 30. – С. 253–261.
8. Рябчук М. Російський стереотип українця: від імперської уяви до постімперської реальності / М. Рябчук. // Критика : Рецензії. Есеї. Огляди. – 2015. – № 9. – С. 2–11.
9. Франко І. Галицько-руські народні приповідки // Етнографічний збірник. – Львів: Наукове Товариство імені Шевченка. – Т. 2. – Вип. 2 (Кравець–Пять). – 1908. – С. 301– 612.
10. Bartmiński J. Językowe podstawy obrazu świata / J. Bartmiński. – Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2007. – 283 с.
11. Bartmiński J. Nasi sąsiedzi w oczach studentów (Z badań nad stereotypami narodowymi) / J. Bartmiński. // Narody i stereotypy. – 1995. – S. 258–268.
12. Głowacka M. Stereotypy polsko-niemieckie w językowym obrazie świata oraz w wybranej polskiej prozie emigracyjnej / Maria Głowacka. // Ogrody Nauk i Sztuk. – 2012. – № 2. – S. 132–163.

13. Kolberg O. Pokucie, cz. II: Dzieła wszystkie / Oskar Kolberg. – Warszawa : Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, 1963. – 297 s.
14. Konieczna J. Polska – Ukraina wzajemny wizerunek / Joanna Konieczna. – Warszawa: Instytutu Spraw Publicznych, 2001. – 89 s.
15. Orłowski H. Polnische Wirtschaft : nowoczesny niemiecki dyskurs o Polsce / Hubert Orłowski. – Olsztyn : Borussia, 1998. – 415 s.
16. Quasthoff U. Linguistic Prejudice / Stereotypes / U. Quasthoff. // An International Handbook of the Science of Language and Society. – 1987. – № 1. – S. 785–799.
17. Radłowski Z. Jak narody widzą siebie nawzajem : o Polakach w Europie / Z. Radłowski, J. Wojtczak. – Warszawa : Semper, 1994. – 108 s.
18. Skalska-Dziobek N. Pijany jak Polak i inne stereotypy narodowe [Електронний ресурс] / Nina Skalska-Dziobek // Świerzop. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://docplayer.pl/6229073-Swierzop-stereotypy-temat-numeru-czy-w-ogole-warto-z-nimi-walczyc.html>.
19. Tujdowski M. Stereotypy i wzajemne postrzeganie się mieszkańców polsko-niemieckiego pogranicza na przykładzie młodzieży / M. Tujdowski. // Polskie transgranicza. – 2009. – S. 104–105.

Дьяченко Н. Н., канд. филол. наук, доцент

Житомирский государственный университет имени Ивана Франко, Житомир

Вольская И. А., студентка

Житомирский государственный университет имени Ивана Франко, Житомир

УКРАИНЦЫ И ПОЛЯКИ СКВОЗЬ ПРИЗМУ ЛИНГВАЛЬНЫХ СТЕРЕОТИПОВ

В статье представлен материал о структуре, семантике и динамике лингвальных стереотипов, которые сложились в сознании украинцев и поляков относительно друг друга. Основное внимание сосредоточено на лингвальной репрезентации стереотипного видения этих народов на

материале фразеологии, самостоятельно проведенного анкетирования академической молодежи Украины и Польши, историографических и социологических источников. В частности представлены традиционные и новые этнонимы, лексемы и фразеологизмы для обозначения положительных и отрицательных черт, присущих типичным представителям этих наций.

***Ключевые слова:** стереотип, языковой стереотип, автостереотип, гетеростереотип.*

Dyachenko N.M., Ph.D (Linguistics)

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr

Volska I.A., student Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr

UKRAINIAN AND POLES THROUGH LINGUAL STEREOTYPES

The article presents the material of the structure, semantics and dynamics lingual stereotypes that have formed in the minds of Ukrainian and Poles to each other. The basic focus is on representation of lingual stereotypical vision of Ukrainian Poles on the material of phraseology, independently conducted survey of Ukraine and Poland's academic youth, historiographical and sociological sources. In particular, represented traditional and new ethnonyms, lexemes and phraseologisms to describe positive and negative features inherent in typical representatives of these nations.

***Keywords:** stereotype, linguistic stereotype, author's stereotype, heterostereotyp.*